

DECIZIE

21 martie 2013

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nelea Budăi

Ala Nogai și Ion Muruianu

Cu participarea
grefierei -

Alina Leancă

a examinat în ședință publică în ordine de apel pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Buruian Ștefan către SC "Parmato Grup" SRL privind declararea nulității actului juridic, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, după cererea de apel declarată de SC "Parmato Grup" SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 14.12.2012, prin care acțiunea reclamantului a fost admisă parțial.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul N. Budăi, ascultând argumentele reprezentantului apelantului și a reprezentantului intimatului, analizând motivele invocate în apel în cumul cu materialele pricinii, Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 02.11.2012, reclamantul Buruian Ștefan a depus cerere de chemare în judecată către SC "Parmato Grup" SRL privind declararea nulității actului juridic, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamatul a indicat că, la data de 09.10.2012, într-un club de noapte, a asistat la acțiunea promovată de către pârât și pe parcursul desfășurării acțiunii, i s-a comunicat că a devenit câștigător al unui certificat promoțional, care oferă posesorului dreptul de cazare timp de o săptămână în apartamentele unuia din cluburile de vacanță situate pe insulele Tenerife (Insulele Canare), în Spania, Muntenegru, Egipt, Turcia și Tailanda, precizând că, pentru a intra în posesia certificatului respectiv, organizatorii i-au comunicat că este nevoie de achitat 4000 lei, fapt ce a și făcut în seara zilei de 09.10.2012, considerând că aceasta este plata pentru cazarea în apartamentele sus menționate, iar dovada achitării sumei de 4000 lei, se confirmă prin chitanța la dispoziția de încasare nr.1269 din 09.10.2012. După primirea certificatului, a constatat că suma de 4000 lei constituia doar plata pentru înregistrarea sa în calitate de membru al sistemului de vacanță în Clubul Parmato LLP, iar pentru a beneficia de ofertele specificate în certificat, urma să încheie suplimentar un contract de prestare a serviciilor de organizare a călătoriei.

Consideră reclamantul că, certificatul nominalizat (MK 000277) este drept un contract de turism semnat prin viciu de consimțământ fără a produce efecte juridice.

Mai menționează reclamantul că consimțământul lui a fost viciat deoarece, achitând 4000 lei, a avut intenția de a beneficia de cazare timp de o săptămână și nu de a deveni membru a Clubului respectiv, dar ca consecință SRL „Parmato Grup” prin înșelăciune l-a determinat să încheie un act juridic civil.

Solicită reclamantul, declararea nulității certificatului promoțional MK 000277 din 09.10.2012 cu revenirea părților la poziția inițială, cu obligarea pârâtului de a restitui suma de 4 000 lei, încasarea de la SC „Parmato Grup” SRL și a prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 14.12.2012, acțiunea înaintată de Buruian Ștefan împotriva SC "Parmato Grup" SRL privind declararea nulității actului juridic, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, a fost admisă parțial.

A fost declarat nul certificatul promoțional MK 000277 din 09.10.12 cu revenirea părților la poziția inițială și cu obligarea SC "Parmato Grup" SRL de a restitui lui Buruian Ștefan suma de 4000 lei. A fost încasat de la SC "Parmato Grup" SRL în beneficiul lui Buruian Ștefan prejudiciul moral în mărime de 5000 lei. A fost încasat de la SC "Parmato Grup" SRL în beneficiul Buruian Ștefan taxa de stat în mărime de 150 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea dată, la data de 04.01.2013, SC "Parmato Grup" SRL a declarat apel, prin care solicită admiterea apelului, cu casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea lui Buruian Ștefan.

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin. Circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente. Concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Instanța de judecată nu a apreciat corect caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice ale intimatului, neluând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Suma de 5 000 lei este exagerat de mare și nu este în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. 1 CPC, în vigoare la data adoptării hotărârii, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (în vigoare la 01.12.2012)

Dat fiind faptul că, reprezentantul apelantului a depus cererea de apel la 04.01.2013, instanța de apel constată că, cererea de apel depusă de către reprezentantul SC "Parmato Grup" SRL a fost depusă cu respectarea termenul de declarare a apelului.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul apelantului SC "Parmato Grup" SRL – Rusu Victor, a solicitat admiterea apelului, reiterând motivele invocate în cererea de apel.

Reprezentantul intimat – Dubiță Alexandru, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Analizând motivele invocate în apel în ansamblu cu materialele dosarului, Colegiul Civil, consideră apelul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 al.(1) lit. b) CPC, instanța de apel după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să modifice hotărârea primei instanțe.

Conform art.386 al.1 lit. d) CPC al R. Moldova, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel, dacă normele de drept material sau normele de drept procesual au fost încălcate sau aplicate eronat, iar art. 387 alin.(1) lit. c) CPC R. Moldova stipulează expres, că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat, în cazul în care instanța judecătorească a interpretat eronat legea materială.

Conform art. 118 alin. 1 CPC R. Moldova, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art.199 CC, consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic. Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

Articolul 228 alin.(1) CC, reglementează că, actul juridic a cărui încheiere a fost, determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia din părți poate fi declarat nul de i instanța de judecată chiar și în cazul în care autorul dolului estima că actul juridic este avantajos pentru cealaltă parte.

Conform articolului 216 Cod Civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută).Actul juridic poate fi declarat nul, în temeiurile prevăzute de prezentul cod, de către instanța de judecată sau prin acordul părților (nulitate relativă).

Articolul 217 Cod Civil, stipulează că, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate. Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

Totodată prevederile articolului 219 alin.(1) și alin.(2) Cod Civil stabilesc, actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii. Dacă din conținutul său rezultă că poate înceta numai pentru

viitor, actul juridic nu va produce efecte pentru viitor. Fiecare parte trebuie să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației.

Articolul 1398 alin.(1) CC stabilește că, el care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Din actele pricinii, Colegiul a stabilit că, potrivit certificatului MK nr.000277 din 09.10.2012, SC „Parmato Grup” SRL a eliberat reclamantului Buruian Ștefan certificatul promoțional instituit de către Compania de marketing „Parmato LLP” în legătură cu activitățile de promovare a vacanței de club pe teritoriul Moldovei (f.d.6).

Potrivit certificatului dat, acesta a oferit posesorului adică lui, Buruian Ștefan dreptul de cazare timp de o săptămână în apartamentele unuia din Cluburile de vacanță situate pe insulele Tenerife (Insulele Canare), în Spania, Muntenegru, Egipt, Turcia și Tailanda.

La data de 09.10.2012 reclamantul a achitat suma de 4 000 lei, fapt ce se confirmă prin chitanța la dispoziția de încasare nr.1269 din 09.10.2012 (f.d.8).

După ce a achitat suma de 4 000 lei, Buruian Ștefan a constatat că, suma dată constituie doar plata pentru înregistrarea sa în calitate de membru al sistemului de vacanță în Clubul „Parmato LLP”, iar pentru a beneficia de oferta specială indicată în certificat, reclamantul urma să încheie suplimentar un contract de prestare a serviciilor de organizare a călătoriei.

Colegiul civil reține că, instanța de fond just a constatat că, certificatul nominalizat este un contract de turism semnat de către Buruian Ștefan prin viciu de consimțământ fără intenția de a produce efecte juridice, deoarece achitând suma de 4000 lei Buruian Ștefan, așa după cum a și fost informat de către reprezentanții SC „Parmato Grup” SRL, a avut intenția de a beneficia de cazare timp de o săptămână și nu de a deveni membru al Clubului respectiv, iar drept consecință SC „Parmato Grup” SRL a determinat pe Buruian Ștefan să încheie un act juridic civil.

Instanța de apel constată că, potrivit materialelor cauzei civile, consimțământul intimatului la încheierea actului juridic a fost viciat prin dol, adică prin inducerea în eroare a acestuia prin mijloace dolosive pentru al determina să încheie actul juridic. În acest sens se observă, că elementele constitutive ale dolului sunt întrunite și anume, este evidentă intenția apelantului de a induce în eroare intimatul pentru a-l determina să încheie actul juridic prin utilizarea mijloacelor viclene pentru realizarea intenției de inducere în eroare: promoții, concursuri etc.

Dolul, fiind un fapt obiectiv, produce efecte juridice prin sine însuși. Motivele pentru care apelantul a indus în eroare cealaltă parte nu au importanță juridică. Dolul este temei de anulare a actului juridic chiar dacă autorul dolului estima că actul juridic este avantajos pentru cealaltă parte. Ca delict civil dolul generează dreptul părții vătămate la despăgubiri (art. 1398 Cod Civil). Astfel, apelantul omițând prevederile legale, prin acțiuni dolosive, a denaturat esențial caracteristicile și natura actului juridic contestat.

Referitor la capătul de cerere înaintat de Buruian Ștefan privind încasarea prejudiciului moral, Colegiul Civil constată că, în conformitate cu prevederile art.

1423 alin.(1) CC, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Potrivit art.1422 alin.(2) al prezentului cod, prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform, p.8 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral nr.9 din 09.10.2006, răspunderea contractuală pentru prejudiciile nepatrimoniale (morale) are o aplicare particulară, sub aspectul că are incidența numai în ceea ce privește anumite contracte și anumite obligații pe care aceste contracte le cuprind.

Prejudiciul moral se compensează numai atunci când a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate, atunci există un raport direct între natura valorilor

lezate și natura prejudiciului. Astfel, prejudiciul este moral numai dacă este urmarea încălcării unor valori de aceeași natură și numai în cazurile expres prevăzute de lege se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale.

Colegiul Civil reține că, însăși admiterea parțială a acțiunii, acoperă în mare parte suferințele morale ale intimatului și de aceea hotărârea în această parte urmează a fi modificată, cu micșorarea sumei prejudiciului moral până 3000 lei, care este una reală, necesară și echitabilă.

Totodată, prima instanță corect a stabilit, că potrivit prevederilor art. 94 CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Analizând în cumul probele prezentate de apelant în sensul prevederilor art. 118 al.1 CPC R. Moldova, instanța de apel consideră, că reieșind din cerințele art.art.121-122 CPC R. Moldova, consideră că, reprezentantul apelantului a prezentat parțial probe admisibile și pertinente ce confirmă argumentele invocate în această parte.

Prin urmare, instanța de apel, reieșind din cumulul de probe consideră, că cumulul de probe prezentate de către reprezentantul apelantului SC "Parmato Grup" SRL, administrate și apreciate de instanță în sensul cerințelor art. 130 CPC R. Moldova confirmă temeinicia apelului invocat în partea modificării hotărârii ce ține de încasarea prejudiciului moral în sumă de 3 000 lei.

Așa dar instanța de apel consideră, că apelul declarat de către reprezentantul SC "Parmato Grup" SRL urmează a fi admis, cu modificarea hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 10.03.2012 în pricina dată, micșorând suma prejudiciului moral până la 3 000 lei. În rest, hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 14.12.2012, urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 385 al.(1) lit. b; art. 390 CPC R. Moldova, Colegiul Civil,

d e c i d e :

Se admite apelul declarat de către reprezentantul apelantului SC "Parmato Grup" SRL ca întemeiat.

Se modifică hotărârii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 14.12.2012, cu micșorarea sumei prejudiciului moral, încasat de la 5000 lei până la până la 3 000 (trei mii) lei.

În rest, se menține hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 14.12.2012 în pricina civilă la acțiunea înaintată de Buruiian Ștefan către SC "Parmato Grup" SRL privind declararea nulității actului juridic, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, ca legală și întemeiată.

Decizia este definitivă și executorie de drept, dar poate fi contestată cu drept de recurs în termen de două luni la Curtea Supremă de Justiție a R. Moldova.

Președintele ședinței:

Nelea Budăi

Judecătorii :

Ala Nogai

Ion Muruiuanu